

POWIATOWY URZĄD PRACY
W TUCHOLI

Informacja o stanie bezrobocia i działaniach
Powiatowego Urzędu Pracy w Tucholi
w roku 2000

Tuchola 2001

Charakterystyka powiatowego rynku pracy

Powierzchnia - 1.075 km²

Ludność wg stanu na 31.09.2000 r.

- Mężczyźni - 24.163, w tym miasto - 7.176 wieś - 16.987,
- Kobiety - 24.069, w tym miasto - 7.345 wieś - 16.724
- Ogółem - 48.232, w tym miasto - 14.521 wieś - 33.711

Struktura ekonomiczna ludności wg stanu na 31.06.2000 r.

- Wiek przedprodukcyjny - 13.921, w tym 6.671 kobiet,
- Wiek produkcyjny - 28.131, w tym 13.218 kobiet,
- Wiek poprodukcyjny - 6.102, w tym 4.138 kobiet.

Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 71 osób w wieku nie produkcyjnym.

Podmioty zarejestrowane w systemie REGON wg stany na 31.12.2000 r.

- Sektor publiczny - 155 (w 1999 r. 142),
- Sektor prywatny - 2.755 (w 1999 r. - 2.552), w tym
 - Spółdzielnie - 27,
 - Spółki prawa handlowego - 76,
 - Z udziałem kapitału zagranicznego - 25,
 - Spółki cywilne - 165,
 - Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - 2.332.

Liczba pracujących w tys. Osób

- Poza rolnictwem indywidualnym - 8,8
- W rolnictwie indywidualnym - 7,2
- Ogółem 16,0

Ludność aktywna zawodowo - 20.940

1. Poziom i stopa bezrobocia

Na dzień 31.12.2000 r. zarejestrowanych było 4.940 bezrobotnych. W ciągu 2000 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych wzrosła o 14,4% (622 osoby). We wszystkich gminach nastąpił wzrost liczby bezrobotnych, największy odnotowano w gminie Śliwice (o 19,2%). Najmniejszy wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w gminie Cekcyn (o 7,3%).

Stopa bezrobocia liczona w stosunku do liczby ludności aktywnej zawodowo wyniosła 23,6 % (w grudniu 1999 r. – 20,4%), w województwie Kujawsko – Pomorskim – 19,4%, w kraju - 15%.

2. Zmiany w poziomie bezrobocia

W 2000 roku zarejestrowano 4248 bezrobotnych (w 1999 r. 4217). Z tej liczby 24,7% to osoby rejestrujące się po raz pierwszy, natomiast 75,3% to rejestracje ponowne. Osoby dotychczas nie pracujące stanowiły 25% nowych rejestracji, natomiast osoby pracujące do momentu zarejestrowania się – 47,9%.

W 2000 r. z ewidencji bezrobotnych wyłączono 3626 (w 1999 r. – 3500) bezrobotnych. Przyczyny wyłączeń to:

- podjęcia pracy – dotyczyły 2.195 (w 1999 r. – 2.042) bezrobotnych (60,5% wszystkich wyłączeń). Pracę bez udziału środków Funduszu Pracy podjęło 1.846 (w 1999 r. – 1548) osób – 84,1% wszystkich podjęć pracy, a subsydiowaną czyli w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, umów absolwenckich 349 osób (w 1999 r. 455) – 15,9% wyłączeń. Pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymały 22 (w 1999 r. – 39) osoby – 1,0% wyłączeń z powodu podjęcia pracy. Najwięcej osób podjęło prace z miasta i gminy Tuchola – 1.088, a najmniej z gminy Śliwice 167.
- nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy – dotyczyło 809 osób (w 1999 r. – 833) i stanowiło 22,3% wszystkich włączeń. Najwięcej osób z tego powodu wyłączono z miasta i gminy Tuchola 352, a najmniej z Gminy Śliwice- 74.
- rozpoczęcie szkolenia lub stażu – objęło 322 osoby (w 1999 r. 381) tj. 8,9% wszystkich wyłączeń. Najwięcej osób podjęło szkolenie lub staż z miasta i gminy Tuchola (181), a najmniej z gminy Śliwice (11).

- innych (dobrowolna rezygnacja, podjęcie nauki, nabycie prawa do emerytury lub renty, zmiana miejsca zamieszkania) objęły 300 osób (w 1999 r. – 244), co stanowiło 8,3% wyłączeń.

3. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych

Liczba bezrobotnych **kobiet** (2.788) w porównaniu ze stanem z końca ubiegłego roku zwiększyła się o 311 osób (12,6%). Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosi 56,4% (w 1999 r. – 57,8%).

Prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych posiadały 1.444 osoby tj. 23,1% ogółu bezrobotnych. Odsetek osób uprawnionych do zasiłku w stosunku do grudnia 1999 r. zmniejszył się o 3,5%. W poszczególnych gminach udział ten waha się od 18,3% w gminie Cekcyn do 26,9% w mieście Tucholi.

Osoby, które zostały **zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy** (389 osób) stanowiły w końcu grudnia 2000 r. 7,9% ogółu bezrobotnych (w końcu 1999 r. – 10,9%). W 2000 roku zarejestrowały się 284 osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy (w 1999 r. 395 osób) i stanowiły 6,7% nowych rejestracji.

Osoby długotrwale bezrobotne (a więc takie, które bez zatrudnienia pozostają dłużej niż 12 miesięcy) stanowią 46,9% wszystkich bezrobotnych (w 1999 r. – 45,0%). W poszczególnych gminach udział ten waha się od 39,9% w mieście Tucholi do 52,9% w gminie Gostycyn. Znacznie trudniejsza pod tym względem jest sytuacja wśród kobiet, tu udział długotrwale bezrobotnych kobiet wynosi 57,7% (od 62,3% w Śliwicach do 39,9% w mieście Tuchola).

Absolwenci – 271 osób stanowią 5,5% ogółu bezrobotnych. W 2000 r. szkoły ponadpodstawowe zlokalizowane na terenie działania powiatu tucholskiego ukończyło 736 osób, w tym na poziomie średnim zawodowym 233, średnim ogólnokształcącym – 104, zasadniczym zawodowym – 346.

W 2000 r. zarejestrowało się 746 absolwentów (w 1999 r. – 768), natomiast pracę podjęło 188 osób (w 1999 r. 211), w tym 56 osób na stanowiskach częściowo finansowanych ze środków Funduszu Pracy. Ponadto 145 osób rozpoczęło staże zatrudnieniowe, które mają na celu nabycie praktycznych umiejętności w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy, a 11 osób szkolenia.

Bezrobotni absolwenci objęci byli spotkaniami informacyjnymi przeprowadzonymi przez doradcę zawodowego. Celem tych spotkań było przekazanie informacji dotyczących praw i obowiązków osoby bezrobotnej i możliwości korzystania z różnych form pomocy urzędu w znalezieniu pracy. Duży nacisk położony został na uświadomienie absolwentom wpływu ich aktywności własnej na skuteczne poszukiwanie pracy. Każdy uczestnik spotkania otrzymał ulotki informujące o działaniach urzędu na rzecz bezrobotnych absolwentów. Takich spotkań odbyło się 42, natomiast uczestniczyło w nich 518 osób. Po okresie 2-miesięcznego poszukiwania pracy absolwenci kierowani byli ponownie do doradcy zawodowego w celu ustalenia dalszych działań zmierzających do znalezienia pracy. W wyniku spotkań grupowych (22 spotkania – 250 uczestników) doradca zawodowy skierował 80 absolwentów na Warsztaty Aktywnego Poszukiwania Pracy, z których skorzystało 73 absolwentów. W wyniku tych działań 33 absolwentów znalazło zatrudnienie nie subsydiowane środkami Funduszu Pracy.

Struktura zarejestrowanych absolwentów wg poziomu wykształcenia: wyższe 6 osób, średnie zawodowe 52 osoby, średnie ogólnokształcące 15 osób, zasadnicze zawodowe 198 osób.

Osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako bezrobotne w końcu 2000 r. było 61 (w końcu 1999 r. – 38) i stanowili 1,2% ogółu zarejestrowanych. W 2000 r. zarejestrowano 51 osób, natomiast pracę podjęły 33 osoby.

Oprócz osób bezrobotnych niepełnosprawnych w ewidencji tut. urzędu figurują 33 osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako poszukujące pracy (w końcu grudnia 1999 r. - 40 osób).

W 2000 r. 57 osób niepełnosprawnych objęto badaniami ankietowymi w celu określenia m. in. Ich oczekiwań względem urzędu pracy. W ich wyniku m. in. 15 osób w tym 6 poszukujących pracy skierowano na szkolenia. Osoby szkoliły się na następujących kursach: księgowość komputerowa – 2 osoby, obsługa komputera z grafiką komputerową 1 osoba, obsługa kas fiskalnych – 6 osób, obsługa komputera dla słabo widzących 1 osoba, palacz – 1 osoba, podwyższenia prawa jazdy – 1 osoba, operator wózków widłowych - 1 osoba, podstawy obsługi komputera – 1 osoba. Szkolenia w 2000 r. ukończyło 14 osób (w IV kw. 2000 r.), a pracę podjęła – 1 osoba.

Bezrobotni zarejestrowani w urzędzie pracy to przede wszystkim ludzie **młodzi**: 32,5% z nich nie ukończyło 25 roku życia, a następnie 27,3% znajduje się w przedziale 25 – 34 lata, 23,9% bezrobotnych znajduje się między 35 a 44 rokiem życia, zaś 15,5% to

osoby w wieku 45 – 54 lata. Najmniej liczną kategorią są osoby, które mają więcej niż 55 lat – 0,8% ogółu bezrobotnych.

Struktura bezrobotnych wg **poziomu wykształcenia** przedstawia się następująco: najliczniejsze są grupy posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe – 48,4% oraz podstawowe – 32,5%. W dalszej kolejności znajdują się bezrobotni legitymujący się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 14,3% oraz średnim ogólnokształcącym – 4,0%. Najmniej liczną jest populacja bezrobotnych z wykształceniem wyższym 0,8% wszystkich bezrobotnych.

4. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Pośrednictwo pracy w 2000 r przyjęło 1.100 ofert pracy (w 1999 r. 984), w tym 494 w ramach aktywnych form, a 606 na miejsca pracy nie subsydiowane. środkami Funduszu Pracy. Karty referencyjne na zgłoszone wolne miejsca pracy wydano 1650 osobom, ostatecznie pracę podjęły 1062 osoby.

Oprócz prowadzenia doboru odpowiednich kandydatów na zgłoszone wolne miejsca pracy, pośrednicy wizytowali zakłady pracy. Wizytami objęto 47 zakładów pracy, w tym:

- 15 zakładów produkcyjnych,
- 18 zakładów usługowych,
- 14 zakładów handlowych.

Podczas tych wizyt zapoznano się z aktualną sytuacją w zakładach, zamierzeniami w zakresie zwiększenia lub zmniejszenia zatrudnienia.

Zwiększenie zatrudnienia w 2000 r. i 2001 r. planuje 18 zakładów w następujących zawodach:

▪ stolarz, pracownik produkcji drzewnej	– 10 osób,
▪ krawcowa	– 5 osób,
▪ technik mechanik	– 3 osoby,
▪ pracownik administracyjno – biurowy	- 2 osoby,
▪ łagowacz	– 1 osoba,
▪ pracownik produkcji w przemyśle spożywczym	–10–15 osób,
▪ masarz	– 1 osoba,
▪ mechanik samochodowy	- 5 osób,
▪ mechanik maszyn rolniczych	– 2 osoby,

- sprzedawca – 12 osób,
- ślusarz – mechanik – 1 osoba,
- technik mechanik samochodowy – 1 osoba,
- technik mechanik samochodowy lub technik mechanik obróbki skrawaniem – 2 osoby,
- pielęgniarka – 2 osoby,
- kierowca samochodu ciężarowego – 1 osoba,
- młynarz – 1 osoba.

Ponadto 3 zakłady zamierzają zatrudnić w 2001 r. pracowników na czas określony w następujących zawodach:

- stolarz, pracownik produkcji drzewnej – 70 osób,
- pracownicy bez kwalifikacji – 10 osób.

Natomiast zmniejszenie zatrudnienia w 2001 r. planują 2 wizytowane zakłady pracy o 17 osób.

Z rozmów z pracodawcami wynika, że przeszkodą w zwiększaniu produkcji lub ilości świadczonych usług, zatrudnienia są:

- coraz dłuższe opóźnienia w regulowaniu zobowiązań przez podmioty z nimi współpracujące,
- zbyt wysokie i wciąż rosnące podatki od nieruchomości (podkreślali to szczególnie pracodawcy z Tucholi),
- coraz mniejsza opłacalność eksportu związana z umacnianiem się złotówki,
- brak tanich kredytów inwestycyjnych,
- bardzo długa procedura związana ze zmianą sposobu przeznaczenia gruntów w planie zagospodarowania przestrzennego (uniemożliwia podjęcie działań w zakresie rozszerzenia profilu działalności),
- zwiększenie kosztów pracy w przypadku zatrudniania 25 pracowników (składka na PFRON),
- problemy z załatwieniem spraw formalno – prawnych związanych z wykupem terenu w celu wybudowania kolejnych pomieszczeń produkcyjnych,
- konieczność zawierania umów na dostarczanie odpowiedniej ilości energii,
- przepisy Kodeksu Pracy, szczególnie dotyczące ilości umów okresowych,
- przeprowadzane przetargi na wykonywanie usług, które nie preferują miejscowych podmiotów gospodarczych.

Ponadto 1 z pracodawców wnioskował o zlecenie firmie badań w celu określenia kierunków rozwoju naszego powiatu.

Kilku pracodawców sugerowało, aby środki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu kierować do małych firm, szczególnie do tych, które dopiero wchodzi na rynek. Duże, czy średnie firmy, które funkcjonują już na rynku od kilku lat poradzą sobie bez tych środków. Z ich obserwacji wynika, że nie powoduje to w tych zakładach zwiększenia zatrudnienia, a jedynie traktowane to jest jako obniżenie kosztów działalności.

Doradztwo Zawodowe, które obejmuje:

- udzielanie bezrobotnym, poszukującym pracy i młodzieży szkolnej pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu,
- badanie przydatności i predyspozycji do pracy w określonym zawodzie,
- udzielanie pomocy w wyborze miejsca zatrudnienia,
- opracowanie planu zatrudnienia,
- rozważenie potrzeby zmiany lub doskonalenia kwalifikacji zawodowych,
- rozważenie możliwości podjęcia działalności gospodarczej.

Powyższe problemy rozwiązywane są w czterech formach, a mianowicie w formie poradnictwa indywidualnego, poradnictwa grupowego, informacji zawodowej indywidualnej oraz informacji zawodowej grupowej.

W 2000 roku z poradnictwa zawodowego skorzystało (bez młodzieży uczącej się) 296 osób (w tym 276 bezrobotnych i 20 poszukujących pracy), z tego:

- z poradnictwa indywidualnego – 153 osoby
- z poradnictwa grupowego - 143 osoby

Ponadto udzielono również:

- z informacji zawodowej indywidualnej – 66 osobom
- z informacji zawodowej grupowej - 47 osobom

Korzystających z usług doradztwa zawodowego możemy podzielić wg podstawowych kategorii problemu, z którym zgłaszają się do doradcy, a mianowicie:

- wybór zawodu - 50 osób
- doskonalenie zawodowe - 65 osób
- zatrudnienie - 151 osób .

Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy możemy stwierdzić, że najwięcej osób korzystających z usług doradcy zawodowego znajduje się w przedziale do 6 miesięcy pozostawania bez pracy (130 osób) oraz w przedziale pow.12 miesięcy pozostawania bez pracy (102 osoby). Najmniej liczną grupę stanowi a osoby w przedziale 6 – 12 miesięcy pozostawa-

nia bez pracy (44 osoby). Potwierdza to ogólnie znaną prawidłowość , iż bezrobotni w pierwszych miesiącach rejestracji podejmują działania zmierzające do znalezienia pracy, a gdy nie przynoszą one pożądaných skutków, zniechęceni niepowodzeniami popadają w marazm. Dopiero w momencie upływu okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych zaczynają ponownie podejmować działania w kierunku znalezienia pracy.

Jeżeli weźmiemy pod uwagę poziom wykształcenia stwierdzimy, że największą grupę korzystających z usług doradcy zawodowego stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 86 osób , kolejno z policealnym i średnim zawodowym - 76 osób , ogólnokształcącym – 61 osób, podstawowym – 37 osób i wyższym - 16 osób.

Doradca zawodowy w pracy z bezrobotnymi i poszukującymi pracy oraz młodzieżą wykorzystuje salę informacji zawodowej , która wyposażona jest w te czki i filmy zawodoznawcze oraz program komputerowy „ Doradca 2000”. Materiały te zawierają informacje o zawodach : opis podstawowych i szczegółowych czynności wykonywanych w ramach zawodu , drogi i możliwości kształcenia , zatrudnienia , awansu i podnoszenia kwalifikacji, przeciwwskazania i wskazania zdrowotne , predyspozycje psycho- fizyczne do wykonywania konkretnego zawodu. Ponadto doradca dysponuje zestawem testów do samobadania odnośnie wyboru zawodu, kierunku kształcenia czy przekwalifikowania.

W wyniku działań doradcy zawodowego 62 osoby , w tym 33 absolwentów podjęły pracę , 115 zostało skierowanych na szkolenia zawodowe oraz 168 osób uczestniczyło w zajęciach Klubu Pracy.

Klub Pracy to cykl spotkań poświęconych:

- drogom poszukiwania pracy,
- technikom poszukiwania pracy,
- diagnozie predyspozycji i umiejętności zawodowych,
- wymianie doświadczeń w poszukiwaniu pracy,
- redagowaniu i opracowanie dokumentów przydatnych w poszukiwaniu pracy,
- nauce autoprezentacji – rozmowa kwalifikacyjna z pracodawcą.

Lider Klubu Pracy korzysta z materiałów opracowanych przez fachowców z dziedziny zatrudnienia, psychologii i socjologii (Program Klubu Pracy), specjalistycznych filmów (Jak radzić sobie ze stresem, Autoprezentacja, Rozmowa wstępna), jak również z własnych pomocy wypracowanych w toku prowadzonych zajęć.

W wyniku uczestniczenia w omawianych zajęciach 19 osób podjęło pracę, a 17 rozpoczęło szkolenia.

Szkolenia i przekwalifikowania

W celu podniesienia kwalifikacji zawodowych oraz umiejętności zarejestrowanych osób bezrobotnych, a w konsekwencji zwiększenia szans na uzyskanie zatrudnienia zorganizowano szkolenia grupowe, którymi objęto 177 bezrobotnych. Bezrobotni szkolili się na następujących kursach grupowych:

- księgowość, kadry, płace z komputerem i bez - 11 osób,
- szwaczka - 9 osób,
- prawo jazdy kategorii C - 8 osób,
- prawo jazdy kategorii E - 3 osoby,
- handlowy z minimum sanitarnym i fakturowaniem komputerowym - 10 osób,
- administracyjno biurowy z językiem angielskim - 10 osób.
- pilarz drwal - 6 osób,
- trakowy - 9 osób,
- ostrzarz narzędzi - 9 osób,
- ochrona osób i mienia - 7 osób,
- mała przedsiębiorczość - 9 osób,
- komputerowy z internetem - 15 osób,
- fakturowanie komputerowe, kasy fiskalne z minimum sanitarnym - 10 osób,
- VAT w rolnictwie - 15 osób,
- księgowość komputerowa - 10 osób,
- fakturowanie z obsługą kas fiskalnych - 12 osób,
- magazynier – fakturzysta - 9 osób,
- komputerowy z grafiką - 9 osób.

Szkolenia ukończyło 167 osób (15 osób zakończy 12.01.2001 r.), a pracę po zakończeniu szkolenia podjęło 50 osób tj. 30% kończących. Efektywność nie jest zbyt duża z uwagi na to, że 71 osób zakończyła szkolenia w IV kwartale 2000 r.

Ponadto 48 osób bezrobotnych skierowano na szkolenia w trybie indywidualnym, pod uprawdopodobnienie zatrudnienia, szkolenia ukończyło 45 osób, (3 osoby jeszcze kontynuują szkolenia). Pracę w ciągu 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia uzyskało 31 osób, co stanowi 68,9% bezrobotnych kończących szkolenie.

Prace interwencyjne

Zawarto 93 umowy na zatrudnienie 167 bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych, w tym:

- 52 umowy na okres 6 miesięcy dla 109 osób bezrobotnych,

- 14 umów na okres 5 miesięcy dla 15 osób bezrobotnych,
- 19 umów na okres 4 miesięcy dla 32 osób bezrobotnych,
- 4 umowy na okres 3 miesięcy dla 3 osób bezrobotnych,
- 4 umowy na okres 2 miesięcy dla 8 osób bezrobotnych,

W 2000 r. umowy zakończyły się dla 169 osób, w tym 2 osób, które kontynuowały zatrudnienie rozpoczęte w 1999 r. Dalsze zatrudnienie, po upływie okresu refundacji wynagrodzeń ze środków Funduszu Pracy uzyskało 116 osób tj. 68,6%.

Roboty publiczne

Zatrudnienie w ramach robót publicznych uzyskało 136 bezrobotnych. Umowy zakończyły się dla 142 osób, w tym 12 osób, które kontynuowały zatrudnienie rozpoczęte w 1999 r. W ciągu 3 miesięcy po zakończeniu pracy w ramach robót publicznych do ewidencji osób bezrobotnych nie powróciło 13 osób bezrobotnych.

Umowy Absolwenckie

Zawarto 34 umowy na zatrudnienie 46 bezrobotnych absolwentów, w tym:

- 5 umów na okres 8 miesięcy dla 5 bezrobotnych absolwentów,
- 29 umowy na okres 6 miesięcy dla 41 bezrobotnych absolwentów,

W 2000 r. umowy zakończyły się dla 50 osób, w tym dla 38, które kontynuowały zatrudnienie rozpoczęte w 1999 r. Dalsze zatrudnienie, po upływie okresu refundacji wynagrodzeń ze środków Funduszu Pracy uzyskało 30 osób tj. 60,0%.

Staż absolwenckie

Zawarto 78 umów na odbycie staży, dla 145 absolwentów, w tym:

- 69 umów na okres 6 miesięcy dla 120 bezrobotnych absolwentów,
- 5 umów na okres 5,5 miesiąca dla 12 bezrobotnych absolwentów,
- 3 umowy na okres 5 miesięcy dla 3 bezrobotnych absolwentów,
- 1 umowę na okres 4,5 miesiąca dla 1 bezrobotnego absolwenta.

W 2000 r. umowy zakończyły się dla 135 osób, w tym dla 97 kontynuujących staż rozpoczęty w 1999 r. Zatrudnienie po zakończeniu stażu uzyskało 74 absolwentów co stanowi 54,8%.

Zwrot kosztów dojazdu do pracy lub na staż oraz kosztów zakwaterowania

Zwrot kosztów dojazdu do pracy lub na staż albo kosztów zakwaterowania przysługuje osobom, które podjęły zatrudnienie lub staż na podstawie skierowania wydanego przez urząd pracy poza miejscem stałego zamieszkania, jeżeli koszt dojazdu najtańszym środkiem komunikacji publicznej wynosi co najmniej 15% najniższego wynagrodzenia a w przypadku zakwaterowania, co najmniej 20 % najniższego wynagrodzenia. Zwrot przysługuje przez okres do 12 miesięcy.

Ze zwrotu kosztów dojazdu do pracy skorzystało 17 osób, dojazdu na staż – 2 osoby, oraz 2 osoby ze zwrotu kosztów zakwaterowania.

Stypendia naukowe

Z uwagi na zaliczenie z dniem 01.01.2000 r. powiatu tucholskiego do powiatów (gmin) zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym osoby bezrobotne, które w ciągu 6 miesięcy od utraty statusu absolwenta podejmą dalszą naukę w szkole ponadpodstawowej dla dorosłych mogą mieć przyznane na swój wniosek prawo do stypendium. Wysokość stypendium wynosi 60% zasiłku dla bezrobotnych, przysługuje przez 12 miesięcy, o ile wcześniej nie wystąpi utrata statusu osoby bezrobotnej, bądź przerwanie nauki. Z wnioskiem o przyznanie stypendium wystąpiło 14 osób, a prawo przyznano zgodnie z przepisami 11 osobom bezrobotnym.

Program specjalny

W związku z trudną sytuacją kobiet na naszym rynku pracy w 2000 r. opracowano program specjalny „Szansa dla kobiet”, którego celem jest zatrudnienie 20 bezrobotnych kobiet z grupy ryzyka (powyżej 35 roku życia i pozostających bez pracy więcej niż 24 miesiące). Program został pozytywnie zaopiniowany przez Powiatową Radę Zatrudnienia. W IV kw. 2000 r. przeprowadzono nabór uczestniczek do programu (po indywidualnych rozmowach z doradcą zawodowym wstępnie do udziału w programie zakwalifikowano 45 osób).

Pożyczki

W 2000 r. o pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej ubiegało się 25 osób, a udzielono 22 osobom (2 osoby zrezygnowały z pożyczki z uwagi na zbyt długi termin oczekiwania na nią, a 1 wniosek rozpatrzono negatywnie ze względu na wypowiedzenie kontraktu zadaniowego).

Pożyczki udzielono na działalność:

- usługowo – produkcyjną - 1 osobie,
- usługowo – handlową - 1 osobie,
- handlową - 5 osobom,
- usługową - 10 osobom,
- gastronomiczną - 3 osobom,
- produkcyjną - 2 osobom.

Średnia wysokość pożyczki wyniosła 17.109,00 zł.

Natomiast o pożyczki na zorganizowanie dodatkowych miejsc pracy dla osób bezrobotnych ubiegało się 9 podmiotów gospodarczych (1 podmiot zrezygnował z pożyczki – zbyt

długi termin oczekiwania, 2 wnioski rozpatrzono negatywnie ze względu na wypowiedzenie kontraktu zadaniowego). Z udzielonych pożyczek powstało 13 miejsc pracy dla:

- stolarzy, pracowników przy produkcji drzewnej - 6 miejsc pracy,
- kierowców - 5 miejsc pracy ,
- pracownika administracji - 1 miejsce pracy,
- sprzedawcy - 1 miejsce pracy.

Średnia wysokość pożyczki na 1 miejsce pracy wyniosła 17.230,00 zł.

Pożyczki udzielane na podjęcie działalności gospodarczej mogą być umorzone do 50% kwoty udzielonej pożyczki. Z wnioskiem o umorzenie pożyczkobiorca może wystąpić po 24 miesiącach prowadzenia działalności gospodarczej. Wysokość umorzenia pożyczki uzależniona jest od spełnienia warunków określonych w umowie (30% prowadzenie działalności gospodarczej przez minimum 24 miesiące, 10% terminowa spłata pożyczki, 10% współpraca z pożyczkodawcą tj. umożliwienie przeprowadzenia kontroli, terminowe rozpoczęcie działalności gospodarczej, zawiadamianie o zmianach dotyczących miejsca i zakresu prowadzonej działalności). W 2000 r. pożyczki umorzono 34 pożyczkobiorcom na kwotę 220.539,00 zł.

Kontrole przeprowadzono u 49 pożyczkobiorców, w tym 15 w podmiotach, którym udzielono pożyczki na utworzenie dodatkowych miejsc pracy dla bezrobotnych. Celem kontroli było sprawdzenie czy pożyczki zostały wykorzystane zgodnie z celem, czy działalność – jest nadal prowadzona, czy na utworzonych miejscach pracy zatrudnione są osoby bezrobotne, czy udzielenie pożyczki nie spowodowało zmniejszenia zatrudnienia (ten ostatni dotyczy podmiotów gospodarczych, którym udzielono pożyczki na utworzenie dodatkowego miejsca pracy).

Z uwagi na zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej bądź nie spłacanie 2 kolejnych rat pożyczki wraz z odsetkami wypowiedziano umowy pożyczki 5 pożyczkobiorcom (2 wypowiedzenia dotyczyły pożyczek udzielonych w 1998 r., a 3 udzielonych w 1999 r.) Brak dobrowolnej spłaty pożyczki wraz z należnymi odsetkami spowodował skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego w 4 przypadkach oraz postępowania egzekucyjnego – 3 przypadkach.

5. Pozostałe zadania

Refundacja wynagrodzeń młodocianych

W 2000 r. 224 zakłady pracy złożyły 686 wniosków o refundacją wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom, zatrudnionym na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego na ogólną kwotę 868.872,00 zł, z czego zrefundowano 523.211,00 zł tj. 60,2%.

Ponadto 9 zakładów złożyło 19 wniosków o refundację dodatków i premii wypłaconych pracownikom za wykonywanie obowiązków opiekunów praktyk uczniowskich na kwotę 22.999,00 zł, a zrefundowano 21.364,00 zł tj. 92,9%.

Cudzoziemcy

W 2000 r. wpłynęło 13 wniosków o wydanie zezwolenia na zatrudnienie cudzoziemców, wszystkie rozpatrzono pozytywnie oraz 5 wniosków o wydanie zgody na pracę, w tym dla 2 cudzoziemców posiadających obywatelstwo Rosji, 1 Słowacji, 2 Niemiec.

Zasiłki i świadczenia przedemerytalne

W 2000 r. prawo do zasiłku przedemerytalnego przyznano 131 osobom oraz 30 osobom prawo do świadczenia przedemerytalnego. Na koniec 2000 r. uprawnionych do zasiłku przedemerytalnego jest 360 osób (w 1999 r. – 229), a do świadczenia przedemerytalnego 49 osób (w końcu 1999 r. – 19).

Decyzje i zaświadczenia

W 2000 r. wydano 10.638 decyzji administracyjnych, od których wniesiono 107 odwołań, z tego 14 uchylono. Ponadto wydano 7.937 zaświadczeń (zaświadczenia wydawano głównie na potrzeby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi, policji, uzyskiwania dodatku mieszkaniowego; zaczynamy wydawać zaświadczenia dla ustalenia kapitału początkowego), 2694 informacje o uzyskanych dochodach oraz 314 legitymacji ubezpieczeniowych.

Ubezpieczenia zdrowotne i społeczne

W 2000 r. do ubezpieczenia zdrowotnego zgłoszono 2.874 osoby (bezrobotni nie uprawnienie do zasiłku, osoby uprawnione do zasiłku lub świadczenia przedemerytalnego), a do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych 1.690 osób bezrobotnych. Środki finansowe na opłacenie składek zdrowotnych za bezrobotnych nie uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych pochodzą z budżetu państwa i są przekazywane przez wojewodę do samorządu Powiatu Tucholskiego.

Na 2000 r. ustalono plan wydatków na ten cel w kwocie 948.500,00 zł. Kwota ta była stanowczo za mała. W związku z tym od miesiąca IX nie opłacono składek na ubezpieczenia zdrowotne.

Zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne

W 2000 r. na wypłacenie zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wydatkowano środki w kwocie 1.068.727 zł, w tym 717.716 zł dla bezrobotnych nie uprawnionych do zasiłku. Przeciętna miesięczna liczba osób uprawnionych do zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wyniosła 894 osoby, w tym 567 osób nie uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych.

6. Zatrudnienie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tucholi

Zatrudnienie na koniec grudnia wynosiło 26 osób, w tym 5 w ramach robót publicznych (z tego 1 sprzątaczką). Na realizację zadań przyznano 19 etatów. Wykształcenie zatrudnionych osób przedstawia się następująco:

- wyższe - 12 osób
- średnie zawodowe - 12 osób,
- średnie ogólnokształcące – 1 osoba,
- zasadnicze zawodowe – 1 osoba.

Wg stanu na dzień 31.12.2000 r. na 1 pracownika przypada 210 zarejestrowanych osób (w 1999 r. – 143,9), a biorąc pod uwagę ilość pracowników etatowych (bez zatrudnionych w ramach robót publicznych) - 288.

Wydatki związane z funkcjonowaniem PUP wyniosły ogółem 589.600,00 zł. Przeznaczono je na:

- koszty związane z wynagrodzeniami pracowników - 457.220,82 zł
- koszty związane z utrzymaniem siedziby (czynsz, energia elektryczna, centralne ogrzewanie, opłaty telefoniczne, środki czystości, materiały biurowe), - 132.379,18 zł

Koszty związane z zatrudnieniem pracowników w ramach robót publicznych wyniosły 98.272,80 zł i pokryte były ze środków Funduszu Pracy.

Do 31.12.2000 r. nie uregulowano zobowiązania za 1999 r. w kwocie 14.045,32 zł (dot. czynszu i energii)

Ponadto decyzją Prezesa Krajowego Urzędu pracy przyznano środki w kwocie 130.313,00 zł, które mogły być wykorzystane tylko i wyłącznie na:

	Plan	Wykonanie
1. Wydatki związane z obsługą oraz kosztami postępowania sądowego i egzekucyjnego pożyczek	7 700,00	6 934,13
2. Informacja o usługach organów zatrudnienia (karty rejestracyjne, ulotki, oświadczenia, itp.)	3 000,00	2 970,24
3. Opłaty pocztowe i bankowe	92 800,00	92 596,77
4. Badania, analizy, wydatki i konkursy dotyczące rynku pracy	220,00	219,60
5. Odsetki za nieterminowe regulowanie zobowiązań Funduszu Pracy	1 900,00	1 806,11
6. Rozwijanie i eksploatacja systemu informatycznego	24 693,00	24 513,35
7. Materiały informacyjno-szkoleniowe dla klubów pracy ich wyposażenie	x	X
8 Koszty postępowania sądowego i egzekucyjnego pobranych świadczeń	x	X
Razem:	130 313,00	129 040,20

7. Środki finansowe na realizację zadań.

Samorząd Powiatu Tucholskiego na realizację zadań dotyczących programów na rzecz przeciwdziałania _bezrobociu uzyskał środki finansowe na podstawie algorytmu w kwocie 1.220.402 zł.

Z uwagi na to, że wysokość tych środków była niewystarczająca wystosowano do Prezesa Krajowego Urzędu Pracy 4 wnioski o przyznanie dodatkowych środków na łączną kwotę 3.407.268 zł. Pozytywnie rozpatrzono 2 wnioski na podstawie, których zawarto ze Starostą Tucholskim kontrakt zadaniowy na kwotę 1.115.000 zł. Pozostałe wnioski nie były rozpatrywane przez Prezesa Krajowego Urzędu Pracy z uwagi na brak środków finansowych na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych oraz zasiłków i świadczeń przedemerytalnych.

Ponadto można było dysponować środkami finansowymi pochodzącymi ze spłat pożyczek i odsetek, pomniejszonych o dokonane umorzenia pożyczek.

Zatem na programy dotyczące aktywnego przeciwdziałania skutkom bezrobocia można było teoretycznie przeznaczyć kwotę 2.694.084 zł (w 1999 r. 2.843.200 zł).

Na realizację zadań dotyczących aktywnych form przeciwdziałania skutkom bezrobocia wydatkowano środki w kwocie 1.523.007 zł tj. 65,2% środków przyznanych na podstawie algorytmu i kontraktu zadaniowego, a po doliczeniu środków pochodzących ze spłat pożyczek 1.881.691 zł tj. 80,6% środków zaplanowanych w algorytmie i kontrakcie.

Nie przekazanie środków finansowych w wysokościach przyznanych spowodowało, że na 2001 r. przechodzimy z zobowiązaniami w kwocie 212.305 zł, których termin płatności minął w ubiegłym roku.

Biorąc pod uwagę zobowiązania, których termin płatności przypada w 2001 r. oraz te nie zapłacone w 2000 r. do uregulowania z limitu 2001 roku pozostanie kwota 491.700 zł.

Innego rodzaju niespodzianką było wypowiedzenie z dniem 30.11.2000 r. kontraktów zadaniowych wszystkim samorządom powiatowym w kraju, które takowe kontrakty miały podpisane z Prezesem Krajowego Urzędu Pracy. Spowodowało to zatrzymanie procesu zawierania kolejnych umów o aktywizację zawodową osób bezrobotnych z dniem 30 listopada 2000r.

Kolejnym zaskoczeniem są pisma, w których Prezes Krajowego Urzędu Pracy sugeruje wypowiedzenie zawartych umów o aktywizację zawodową osób bezrobotnych, a także wycofywanie się z regulowania zobowiązań z tytułu zawartych umów, których realizacja kończy się w 2001 r. Powodem tych wystąpień jest wysokość środków przewidzianych w projekcie budżetu państwa na aktywne formy przeciwdziałania skutkom bezrobocia. Biorąc pod uwagę treść tych pism podjęto decyzję o wypowiedzeniu umów o odbywanie staży przez absolwentów. Wypowiedziano 52 umowy, w ich konsekwencji 101 osobom skrócono odbywanie stażu. W wyniku wypowiedzeń umów stażowych zobowiązania Powiatowego Urzędu Pracy w Tucholi zmalały o 52.000 zł.

Struktura wydatków środków Funduszu Pracy w 2000 r.

Lp.	Zadanie	Plan	Wyko- nianie	% wy- konania	Zobowią- zania kasowe na 31.12.2000 r.	Zobowią- zania na 2001 r.	Ilość osób objętych progra- mem
<i>I. Środki na aktywne formy wg algorytmu</i>							
1.	Szkolenia	108.770	82.953	76,3	8.485	4.049	160
2.	Prace interwencyjne	285.996	205.569	71,9	47.743	12.691	113
3.	Roboty publiczne	206.823	197.778	95,6	-	15.295	78
4.	Refundacja składki ZUS	6.300	6.300	100	-	13.680	3
5.	Refundacja wynagro- dzeń absolwentów	140.000	106.129	80,2	26.148	32.013	63
6.	Stáže absolwenckie	385.179	382.590	99,3	-	21.838	135
7.	Pożyczki dla bezrobot- nych	48.848	48.000	98,3	-	-	6
8.	Inne zadania	38.486	19.894	43,1	-	14.091	40
Razem		1.220.402	1.049.213	86,0	82.376	113.657	598
<i>II. Środki na aktywne formy wg kontraktu</i>							
1.	Szkolenia	113.487	76.712	67,6	35.094	8.945	69
2.	Prace interwencyjne	84.144	15.651	18,6	56.769	-	56
3.	Roboty publiczne	157.718	130.986	83,1	16.990	251	70
4.	Refundacja wynagro- dzeń absolwentów	23.907	2.698	11,3	21.076	29.100	21
5.	Stáže absolwenckie	200.166	200.031	99,9	-	127.442	107
6.	Pożyczki dla bezrobot- nych	234.978	182.400	77,6	-	-	9
7.	Pożyczki dla zakładów pracy	300.600	224.000	74,5	-	-	13
Razem		1.115.000	832.478	74,7	129.929	165.738	345
<i>III. Środki ze spłat pożyczek i odsetek</i>							
1.	Pożyczki	-	146.000	-	-	-	7
2.	Umorzenia	-	220.539	-	-	-	34
3.	Pozostałe aktywne formy	-	212.684	-	-	-	-
Razem		-	579.223	-	-	-	41
<i>IV Świadczenia</i>							
1.	Zasiłki przedemerytalne	-	1.749.467	-	-	-	-
2.	Świadczenia przedeme- rytalne	-	355.244	-	-	-	-
3.	Zasiłki dla bezrobotnych	-	6.652.462	-	-	-	-
4.	Refundacja wynagrodzeń młodocianych	-	523.211	-	345.661	-	-
5.	Dodatki i premie dla opiekunów	-	21.364	-	1.635	-	-
Razem		-	9.301.748	-	347.296	-	-
<i>Ogółem I+II+III+IV</i>		-	11.762.662	-	559.601	279.395	-

Bilans bezrobotnych

Lp.	Wyszczególnienie	Gminy						
		PUP	Cekcyn	Gostycyn	Kęsowo	Lubiewo	Śliwice	Tuchola
1.	Liczba bezrobotnych na koniec 1999 r.	4.318	586	501	449	457	464	1.861
2.	Bezrobotni zarejestrowani w 2000 r.	4.248	520	405	426	456	369	2.072
	z tego:							
	- po raz pierwszy	1.048	148	114	118	117	110	441
	- po raz kolejny	3.200	372	291	308	339	259	1.631
	w tym:							
	- zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	284	30	37	25	26	33	133
	- pracujący do momentu zarejestrowania się	2.033	225	194	215	198	189	1.012
	- absolwenci	746	105	70	81	87	54	349
	- niepełnosprawni	51	7	10	8	4	3	19
3.	Wyłączeni z ewidencji w 2000 r.	3.626	477	341	360	381	280	1.787
	z tego:							
	- podjęcia pracy ogółem	2.195	299	177	215	249	167	1.088
	- roboty publiczne	136	29	10	25	34	12	26
	- prace interwencyjne	167	14	5	13	17	36	82
	- otrzymania pożyczki	22	4	2	3	1	2	10
	- umowy absolwenckiej	46	14	6	6	3	3	14
	- rozpoczęcia szkolenia lub stażu	322	40	37	22	31	11	181
	- nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy	809	116	94	91	82	74	352
	- dobrowolnej rezygnacji	42	8	6	4	7	3	14
	- podjęcia nauki	11	2	1	0	2	1	5
	- ukończenia 60 lat - K i 65 lat - M	2	0	0	1	0	0	1
	- nabycia praw emerytalnych i rentowych	35	2	5	4	4	4	16
	- inne	210	10	21	23	6	20	130
4.	Liczba bezrobotnych na koniec 2000 r	4.940	629	565	515	532	553	2.146
	- wzrost w stosunku do 1999 r. w osobach	622	43	64	66	75	89	285
	- wzrost w %	14,4	7,3	12,8	14,7	16,4	19,2	15,3

